

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL – 4101-20-02/2012

P/12/036

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn

T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30

lol@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/036 – Zadłużenie wybranych instytucji sektora finansów publicznych oraz Krajowego Funduszu Drogowego w latach 2009-2012 (I półrocze).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie.
Kontrolerzy	Janusz Dobek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82229 z dnia 08.10.2012 r., Zbigniew Lis, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82300 z dnia 08.10.2012 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Olsztyn (Plac Jana Pawła II, 10-101 Olsztyn), zwany dalej „Urząd”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Grzymowicz Prezydent Olsztyna.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny są:

- nieprzekroczenie w okresie od 2008 r. do końca II kwartału 2012 r. wskaźników udziału zadłużenia ogółem w dochodach oraz obciążenia dochodów obsługą zadłużenia na poziomie 60% i 15%, określonych w art. 170 i 169 ustawy o finansach publicznych z 2005 r.², zwanej w dalszej treści ustawa o finansach publicznych z 2005 r.,
- przestrzeganie zasad zaciągania zobowiązań finansowych,
- terminowe regulowanie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek,
- prawidłowe ewidencjonowanie tytułów dłużnych w księgach rachunkowych i rzetelne sporządzanie sprawozdań.

Badaniem zostały objęte zobowiązania Miasta Olsztyn na prawach powiatu z okresu od początku 2010 r. do końca II kwartału 2012 r., z uwzględnieniem działań związanych z ich zaciąganiem w latach wcześniejszych oraz na tle danych o zadłużeniu i sytuacji jednostki od 2008 r.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. Nr 249, poz.2104 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Struktura zadłużenia i jego dynamika.

1.1. W latach 2008-2012 (I półrocze) Gmina posiadała zobowiązania wynikające z tytułu: wyemitowanych papierów dłużnych długoterminowych, pożyczek oraz kredytów krótko i długoterminowych, jak również zobowiązania wymagalne. Ich wartość ogółem wzrosła w tym okresie z 77.852,6 tys. zł na koniec 2008 r. do 277.810,9 tys. zł według stanu na 31 czerwca 2012 r., tj. o 199.958,3 tys. zł (o 256,8%). Należały do nich w szczególności:

- obligacje, których wartość wynosiła 23.000,00 tys. zł,
- kredyty i pożyczki, które wzrosły w ww. okresie z 53.178,1 tys. zł do 245.013,1 tys. zł, tj. o 191.835,0 tys. zł (o 360,7%), w tym: kredyty i pożyczki krótkoterminowe, które wzrosły z 22.499,5 tys. zł w 2010 r. do 24.226,1 tys. zł w 2011 r., tj. o 1.726,6 (o 7,7%), a na koniec I półrocza 2012 r. wyniosły 12.083,7 tys. zł oraz kredyty i pożyczki długoterminowe, które wzrosły z 53.178,1 tys. zł w 2008 r. do 232.929,4 tys. zł na koniec I półrocza 2012 r., tj. o 179.751,3 tys. zł (o 338%),
- zobowiązania wymagalne jednostek podległych, które wzrosły z 1.674,5 tys. zł w 2008 r. do 9.797,8 tys. zł na koniec czerwca 2012 r., tj. o 8.123,3 tys. zł (o 485,1%), a wśród nich zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług, które wzrosły z 1.674,3 tys. zł w 2008 r. do 9.797,8 tys. zł.

W badanym okresie nieterminowo regulowały zobowiązania dwie jednostki organizacyjne Miasta Olsztyn. Były to:

- Zakład Lokali i Budynków Komunalnych („ZLiBK” – samorządowy zakład budżetowy), którego zobowiązania wyniosły na 30 czerwca 2012 r. kwotę 9.795,5 tys. zł, w tym: 9.467,9 tys. zł wobec 685 wspólnot mieszkaniowych z tytułu niezapłaconych im zaliczek na koszty zarządu nieruchomością wspólną i fundusz remontowy oraz dostawy mediów w części dotyczącej gminnych lokali, jak również zobowiązania w kwocie 327,6 tys. zł wobec ośmiu dostawców usług transportowych, budowlanych i elektrycznych. Zobowiązania wymagalne tego podmiotu wzrosły z 5.967,0 tys. zł w 2010 r. do 9.795,5 tys. zł w I półroczu 2012 r.
- Zarząd Komunikacji Miejskiej („MZK” – jednostka budżetowa), którego zobowiązania wobec podmiotów realizujących usługi druku biletów oraz za udział w komisji promocji komunikacji w 2012 r. wyniosły 2,3 tys. zł na koniec czerwca 2012 r.

Przyczyną zwłoki w terminowym regulowaniu zobowiązań przez ZLiBK wobec wspólnot mieszkaniowych było brak bieżących wpływów z wpłat najemców za wynajmowane lokale mieszkalne, użytkowe i garaże oraz za media, z których ZLiBK regulował zobowiązania wobec wierzycieli. Do działań podjętych przez dyrektora ZLiBK w celu spłaty oraz zmniejszenia zobowiązań wymagalnych należały: utworzenie Biura Zamiany Mieszkań; prowadzenie postępowań administracyjnych w stosunku do najemców, którzy zalegają ze spłatą należności z tytułu czynszu; zlecenie dwóm firmom windykacyjnym wyegzekwowanie należności czynszowych oraz pozyskanie dofinansowania z budżetu miasta na działalność remontową obiektów komunalnych. Ponadto z inicjatywy Prezydenta, Rada Miasta podjęła uchwałę, która stworzyła możliwość odsunięcia na rok spłaty należności, po spełnieniu przez najemców określonych warunków.

Zobowiązania wymagalne MZK zostały uregulowane bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów. Natomiast w odniesieniu do ZLiBK wierzyciele naliczyli odsetki z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań na łączną kwotę 124,2 tys. zł, z tego: 17,7 tys. zł z tytułu nieuregulowanych płatności w 2010 r., 103,3 tys. zł w 2011 r. i 3,2 tys. zł z płatności za I półrocze 2012 r. Do 30 czerwca 2012 r. ZLiBK zapłacił odsetki w kwocie łącznej 19,3 tys. zł, tj. zaledwie 15,5% odsetek.

- 1.2. Miasto uzyskało w 2008 r. i I półroczu 2012 r. nadwyżkę dochodów nad wydatkami odpowiednio w kwotach 6.862,9 tys. zł i 44.193,0 tys. zł. Natomiast w pozostałych latach wystąpił deficyt, który wyniósł: 82.711,5 tys. zł w 2009 r., 111.116,4 tys. zł w 2010 r. i 37.348,3 tys. zł w 2011 r.
- 1.3. Zgodnie z art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. łączna kwota długu Miasta na koniec roku budżetowego w latach 2008-2011 nie przekroczyła 60% wykonanych dochodów ogółem i wyniosła: 12,4% w 2008 r., 27,2% w 2009 r., 39% w 2010 r. oraz 37,6% w 2011 r.
- 1.4. Zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów wraz z należnymi od nich odsetkami oraz przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez Gminę nie przekroczyła 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki. Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia wyniosło bowiem: 3,25% w 2008 r., 1,76% w 2009 r., 2,86% w 2010 r., 6,79% w 2011 r. i 6,58% w I półroczu 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-98)

- 1.5. Według stanu na koniec I półrocza 2012 r. Miasto Olsztyn posiadało udziały w jedenastu podmiotach prawa handlowego, tj. 10 spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i jednej spółce akcyjnej. W ośmiu z nich udziały Miasta wyniosły 100%, w jednej 73%, a w pozostałych dwóch udział ten był mniejszościowy. W latach 2008-2012 (I półrocze) zobowiązania długo i krótko terminowe dziewięciu spółek (od 73 do 100% udziałów) wzrosły o 118.106,5 tys. zł (o 117,5%). W poszczególnych latach wyniosły one: 100.542,6 tys. zł w 2008 r., 162.959,4 tys. zł w 2009 r., 229.829,8 tys. zł w 2010 r., 238.392,1 tys. zł w 2011 r. i 218.649,1 tys. zł na koniec I półrocza 2012 r. Zwiększyła się również o 107.811,1 tys. zł (o 209,9%) wartość kredytów w tych zobowiązaniach, która wyniosła w poszczególnych latach: 51.365,2 tys. zł w 2008 r. (51,1% ogółu zobowiązań), 112.468,7 tys. zł w 2009 r. (69,0%), 180.004,1 tys. zł w 2010 r. (78,3%), 169.097,6 tys. zł w 2011 r. (70,9%) i 159.176,3 tys. zł w I półroczu 2012 r. (72,8%).

(dowód: akta kontroli str. 99-103)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie przestrzegania ustawowych limitów zaciąganych zobowiązań.

2. Przestrzeganie przez Prezydenta limitów określonych przez Radę Miasta oraz zasad zaciągania zobowiązań i udzielania poręczeń oraz gwarancji.

- 2.1. W latach 2010-2012 (I półrocze) Prezydent Olsztyna zaciągnął (poza kredytem odnawialnym w rachunku bankowym) sześć kredytów na łączną kwotę 229.925,5

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

tys.zł, w tym: trzy w 2010 r. na kwotę 95.199,5 tys. zł, dwa w 2011 r. na łączną kwotę 74.726,0 tys. zł i jeden kredyt w I półroczu 2012 r. na kwotę 60.000,0 tys. zł (I transza wykorzystana po 30.06.2012 r.). Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ („ufp”) suma kwot zaciągniętych zobowiązań nie przekroczyła limitu określonego w uchwałach budżetowych Miasta Olsztyn, które wyniosły odpowiednio: 131.182,9 tys. zł, 87.786,9 tys. zł i 63.546,0 tys. zł.

W tym okresie Miasto nie zaciągało pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych.

2.2. W latach 2010-2012 r. (II kwartał) Miasto obsługiwało łącznie 18 kredytów (12 zaciągniętych przed 2010 r.), dwie pożyczki (z 2003 r. i 2006 r.) i wyemitowane w latach 2005-2006 obligacje. Zgodnie z art.18 ust. 2 pkt 9 lit. b i c ustawy o samorządzie gminnym⁴ oraz art. 12 pkt 8 lit. d ustawy o samorządzie powiatowym⁵, zaciągnięcie każdego zobowiązania było poprzedzone stosowną uchwałą Rady Miasta upoważniającą Prezydenta do ww. czynności. Zgodnie z wymogiem art. 92 ust. 1 ufp podpisane umowy nie zawierały zapisów o kapitalizacji odsetek. Przestrzegano przy tym ograniczeń dotyczących wysokości dyskonta od emitowanych papierów wartościowych. Zgodnie z art. 264 ust. 4 ufp Prezydent zaciągał kredyty w bankach wybranych w trybie określonym w ustawie z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶, tj. po rozstrzygnięciu przetargów nieograniczonych.

2.3. Przy zaciąganiu w latach 2010-2012 (I półrocze) kredytów krótkoterminowych (w tym odnawialnego w rachunku bieżącym) nie przekroczono limitu określonego w uchwałach Rady Miasta na dany rok.

2.4. W latach 2010-2012 (I półrocze) Gmina nie udzielała poręczeń i gwarancji.

2.5. Miasto zaciągało pożyczki, kredyty oraz emitowało papiery wartościowe na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 1-4 oraz art. 90 ufp, a w szczególności na:

- pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu (kredyty krótkoterminowe spłacone w tym samym roku, w którym były zaciągnięte),
- finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów,
- wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Środki finansowe uzyskane z zaciągniętych pożyczek, kredytów i obligacji zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

2.6. Zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, przed zaciągnięciem zobowiązań Prezydent występował do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie i uzyskał pozytywne opinie w sprawie możliwości spłaty kredytu lub pożyczki.

³ Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.

⁶ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

2.7. Umowy kredytowe i pożyczki zaciągnięte przez Miasto w latach 2003-2012 zostały podpisane przez Prezydenta przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta, co było zgodne z art. 262 ust. 1 i 2 ufp.

2.8. Zgodnie z art. 264 ust. 5 ufp w żadnej z badanych umów nie udzielono kredytodawcy pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem Miasta, w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki. Jako zabezpieczenie zawieranych umów składano weksel in blanco.

2.9. W latach 2010-2012 (I półrocze) Miasto Olsztyn nie dokonywało zakupu akcji i udziałów podmiotów o słabej kondycji finansowej.

(dowód: akta kontroli str. 104-142)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zakresie przestrzegania limitów ustalonych przez Radę Miasta oraz zasad zaciągania zobowiązań.

3. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji oraz uruchomionych poręczeń i gwarancji.

Opis stanu faktycznego

3.1. W zależności od warunków umów Miasto obsługiwało w latach 2010-2012 (I półrocze) zaciągnięte zobowiązania w sposób następujący:

- Kwota spłaconych rat kapitałowych wyniosła ogółem 69.164,2 tys.zł, w tym 8.516,7 tys.zł w 2010 r. i 40.567,6 tys.zł w 2011r. oraz 20.079,9 tys. zł w 2012 r. Zgodnie z warunkami umów dokonywano ich w terminach miesięcznych.
- Kwota spłaconych odsetek od zaciągniętych kredytów bankowych wyniosła ogółem 23.008,9 tys.zł, w tym 5.926,4 tys.zł w 2010 r. i 10.062,9 tys. zł w 2011 r. oraz 7.019,7 tys.zł w 2012 r. Spłacano je w terminach miesięcznych, po pisemnym zawiadomieniu z banku.
- Kwota spłaconych rat pożyczkowych wyniosła ogółem 5.252,8 tys. zł, w tym 3.069,7 tys. zł w 2010 r. i 1.455,4 tys. zł w 2011 r. oraz 727,7 tys.zł w 2012 r. Były one spłacane w terminach kwartalnych, zgodnie z warunkami umowy.
- Kwota spłaconych odsetek od zaciągniętych pożyczek wyniosła ogółem 697,4 tys.zł, w tym 24,2 tys. zł w 2010 r. i 453,2 tys. zł w 2011 r. oraz 220,0 tys.zł w 2012 r.. Spłacano je w terminach kwartalnych, zgodnie z warunkami umowy.
- Wyплаты odsetek od wyemitowanych w 2005 i 2006 r. przez Gminę obligacji serii A; B; C i I (odpowiednio 4, 5 i 2 x po 7 mln zł) o łącznej wartości 23.000 tys. zł (ich wykup rozpocznie się od 2014 r.) wynosiły ogółem 2.084,1 tys.zł, w tym do dnia 29.12.2010 r. wypłacono 1.080,6 tys.zł oraz 1.003,4 tys.zł do dnia 28.12.2011 r. Do wypłaty pozostało 1.122,1 tys.zł w terminie do 28.12.2012 r. Odsetki były wypłacane po pisemnym zawiadomieniu banku.

Wymienione zobowiązania w latach 2010 – 2012 (I półrocze) były spłacane w ratach, w tym:

- spośród wszystkich 74 spłat rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów bankowych (63 raty) i pożyczek (11 rat), w 73 przypadkach zachowano terminy i ich wysokość określoną w umowach z bankami i Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej („NFOŚiGW”),
- spośród wszystkich 399 spłat odsetek od zaciągniętych kredytów bankowych (387 rat) i pożyczek (10 rat) oraz dwóch wypłat odsetek od wyemitowanych

obligacji, we wszystkich przypadkach były one spłacane i wypłacane terminowo oraz w wysokości określonej w umowach z bankami i NFOŚiGW.

(dowód: akta kontroli str. 143-188)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W badanym okresie wystąpił jeden przypadek naruszenia przez Miasto Olsztyn warunków umowy pożyczki z dnia 14 grudnia 2006 r., zawartej z NFOŚiGW. Ratę pożyczki w kwocie 363.850 zł, którą Urząd zobowiązany był spłacić w terminie do 20 grudnia 2011 r., uregulowano z siedmiodniowym opóźnieniem, co skutkowało zapłatą pożyczkodawcy odsetek karnych w kwocie 976,91 zł. Przyczyną zwłoki nieterminowej spłaty raty pożyczki, było przeoczenie pracownika Wydziału Budżetu.

*Opis stanu
faktycznego*

3.2. Ze sprawozdań Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego (dział 757, rozdział 75704, paragraf 8020 klasyfikacji budżetowej) oraz sprawozdań jednostkowych Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynikało, że w latach 2010 – 2012 (I półrocze) Miasto Olsztyn nie ponosiło wydatków z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń.

(dowód: akta kontroli str. 189-211)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zakresie terminowości regulowania zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji.

4. Prawdliwość sporządzenia łącznych sprawozdań Rb-Z za 2010 r. i 2011 r. oraz ewidencjonowania tytułów dłużnych w księgach rachunkowych Miasta Olsztyn.

*Opis stanu
faktycznego*

4.1. Wg stanu na 29.02.2012 r. Miasto posiadało: cztery samorządowe zakłady budżetowe, 97 jednostek budżetowych, osiem spółek z ograniczoną odpowiedzialnością ze 100% udziałem Miasta, dwa samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej i cztery samorządowe instytucje kultury. W badanym okresie wszystkie jednostki podległe sporządziły sprawozdania jednostkowe Rb-Z w terminach zgodnych z określonymi w załączniku Nr 7 „Terminy sporządzania i przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jst” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷. Sprawozdania łączne Rb-Z były generowane elektronicznie za pomocą programu „Bestia” – wersja jst oraz przekazywane po zakończeniu roku budżetowego drogą elektroniczną do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie do 23 lutego następnego roku, tj. zgodnie z terminem określonym w ww. rozporządzeniu.

4.2. Sprawozdania Rb-Z za lata 2010 i 2011 Urząd sporządził na podstawie danych zawartych w ewidencji księgowej. Informacje przedstawione w części A sprawozdania Rb-Z „Zobowiązania według tytułów dłużnych” były zgodne z wartościami wydruków ksiąg rachunkowych, sporządzonymi według stanu na koniec 2010 r. i 2011 r.

⁷ Dz.U. Nr 43, poz. 247

4.3. Wszystkie zaciągnięte i obsługiwane kredyty oraz pożyczki, jak również zobowiązania z tytułu emisji obligacji komunalnych były zaksięgowane na koncie 134 i 260. Każde zobowiązanie posiadało odrębne konto analityczne, w którym podano jego nazwę, obroty i saldo oraz nazwę wierzyciela. Wartość zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wynikająca z wydruków z ksiąg rachunkowych na koniec 2010 i 2011 roku była równa wykazanym w sprawozdaniach Rb-Z. Kredyty i pożyczki właściwie zaliczono do długo lub krótkoterminowych i prawidłowo wykazano wierzycieli w sprawozdaniach.

4.4. W badanym okresie Urząd nie zaciągał i nie obsługiwał innych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań niż wykazane w pkt. 2.1 i 2.2 wystąpienia pokontrolnego, w tym zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego, sprzedaży na raty lub umów o partnerstwie publiczno-prawnym.

(dowód: akta kontroli str. 212-249)

4.5. W wyniku analizy zapisów sprawozdań jednostkowych Rb-Z oraz konta 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami za 2010 r. i 2011 r., a także dokumentów finansowych ustalono, że Urząd terminowo regulował zobowiązania wobec kontrahentów, wobec czego nie powstały z tego tytułu zobowiązania wymagalne na koniec danego roku budżetowego.

(dowód: akta kontroli str. 250-255)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zakresie sprawozdawczości i ewidencjonowania tytułów dłużnych w księgach rachunkowych.

Opis stanu
faktycznego

5. Działania podejmowane przez Miasto Olsztyn w stosunku do podległych spzoz w celu poprawy ich sytuacji finansowej.

5.1. Miasto było organem założycielskim dwóch samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (spzoz), tj. Miejskiego Szpitala Zespołowego („MSZ”) oraz SPZOZ Przychodni Specjalistycznej w Olsztynie („Przychodnia”). Ich wynik finansowy był następujący:

- MSZ uzyskał w latach 2008-2011 dodatni wynik finansowy (od 2.736,8 tys. zł w 2008 r. do 97,1 tys. zł w 2011 r.) i ujemny (-642,0 tys. zł) wg stanu na 30 czerwca 2012 r. W okresie tym posiadał następujące zadłużenie: 3.460,0 tys. zł w 2008 r., 1.500,0 tys. zł w 2009 r., 705,1 tys. zł w 2010 r. i 1.405,2 tys. zł na koniec czerwca 2012 r. (w 2011 r. nie był zadłużony),
- Przychodnia uzyskała w latach 2008-2010 i 2012 r. (I półroczu) dodatni wynik finansowy (42,1 tys. zł w 2008 r., 16,7 tys. zł w 2009 r., 55,1 tys. zł w 2010 r. i 58,8 tys. zł w I półroczu 2012 r.) oraz ujemny (123,4 tys. zł) w 2011 r.

5.2. W okresie 2010 - 2012 (do 17 października) Urząd udzielił wsparcia finansowego spzoz na łączną kwotę 11.296,1 tys. zł, w tym 11.251,1 tys. zł MSZ i 45 tys. zł Przychodni. Dotacje były przyznawane na podstawie umów zawartych pomiędzy Prezydentem Miasta Olsztyna i dyrektorami tych jednostek, tj.:

- trzech umów zawartych w 2010 r. na podstawie których MSZ otrzymał dotację w wysokości 2.401,1 tys. zł, w tym 380 tys. zł na modernizację budynku „C” chirurgii szczękowej i laryngologii, 1.643,5 tys. zł na przebudowę i modernizację

MSZ przy ul. Wojska Polskiego oraz 377,6 tys. zł na segregację odpadów w szpitalu,

- umowy zawartej w 2011 r. na podstawie, których MSZ otrzymał dotację w wysokości 4.000,0 tys. zł na przebudowę i modernizację MSZ przy ul. Wojska Polskiego,
- dwóch umów zawartych w 2012 r. na podstawie, których MSZ otrzymał dotację w wysokości 4.850,0 tys. zł, w tym 4.600 tys. zł na przebudowę i modernizację MSZ przy ul. Wojska Polskiego oraz 250,0 tys. zł na modernizację budynku „C” chirurgii szczękowej i laryngologii,
- umowy zawartej w 2010 r. i 2011 r. na podstawie, których Przychodnia otrzymała dotację w wysokości odpowiednio 25,0 tys. zł i 20 tys. zł z przeznaczeniem na zadanie pn. „Olsztyńskie dni przeciwdziałania Osteoporozie”, polegające na przeprowadzeniu badań w kierunku osteoporozy dla nie mniej niż 800 i 1.000 mieszkanki Olsztyna powyżej 50 roku życia.

W badanym okresie Miasto nie udzielało pomocy finansowej ww. spoz w formie przejścia ich zobowiązań, udzielonych pożyczek, poręczeń i gwarancji.

5.3. W latach 2010-2012 (I półrocze):

- Urząd otrzymywał z MSZ informacje kwartalne o jego sytuacji finansowej oraz roczne sprawozdania finansowe (bilans wraz z rachunkiem zysków i strat), opinie rady społecznej szpitala w sprawie wykonania budżetu oraz opinie niezależnego biegłego rewidenta w sprawie badania sprawozdania finansowego szpitala (bez uwag).
- Urząd otrzymywał z Przychodni informacje kwartalne o jej sytuacji finansowej oraz roczne sprawozdania finansowe (bilans wraz z rachunkiem zysków i strat) i opinie rady społecznej przychodni w sprawie wykonania budżetu.
- Rada Miasta Olsztyn w ustawowym terminie (do 30 czerwca), po uzyskaniu pozytywnej opinii skarbnika i prezydenta Miasta Olsztyna, zatwierdzała roczne sprawozdania finansowe MSZ i Przychodni oraz przeznaczenie zysku na pokrycie strat Szpitala i Przychodni z lat ubiegłych lub pokrycie ujemnego wyniku finansowego z funduszu Przychodni w 2011 r.
- Miasto, jako podmiot tworzący, nie ustalała Przychodni wskaźnika zadłużenia w związku, z uzyskaniem przez nią ujemnego wyniku finansowego w 2011 r. Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej⁸, Przychodnia osiągnęła dodatni wynik finansowy po dodaniu do wyniku kosztów amortyzacji (450,8 tys. zł);
- Urząd nie planował i nie przeprowadzał kontroli działalności ww. spoz.

(dowód: akta kontroli str. 256-326)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym okresie.

⁸ Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- podjęcie skutecznych działań zarządczych w stosunku do Zakładu Lokali i Budynków Komunalnych, zmierzających do spłaty zobowiązań wymagalnych oraz do wyeliminowania przypadków regulowania zobowiązań po wymaganym terminie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia 14-12-2012 r.

Kontroler

Janusz Dobek

główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor Delegatury

Antoni Stupiński

.....

.....